

*Anno 1601 den 8 Septembris sint die tzamplicke
broederen des classis vant Westerquartier classicaliter
versamelt tot Beilen ten huijse des pastoers, ende is
BOKELMANNUS, tot scribam HENRICUS MEINNARDI RAEDT.*

Nomina praesentium:

HENRICUS MEINNARDI RAEDT, Nijeveen,
HENRICUS BOKELMANNUS, Ruijnen,
HENRICUS PETREUS, Beilen,
GERARDUS MUILERT, Fledder,
STEPHANUS NICOLAI, Havelte,
AEGIDIUS JOANNIS, Dwingelo,
SILMON JOANNIS PHILEUS, Meppel,
GERARDUS GEORGII,
JOANNES MERANUS, Colderveen,
JOANNES NIJERSEN, Suijdtwolde,
JOANNES CHRISTIANI, nondum est examinatus, Blijstein.

Absentes:

MELCHIOR AERNHEM, Rolde,
MARTINUS N. Iehorst,
Pastor in Overeest.

MELCHIOR AERNHEM is gecompariert, naedat het anfangh ¹⁾ der kerckelicke saecke begonnen is.

1. Die broederen hebben sekere tuichnisse van JOANNI MERANO examen ende confirmatioen tot den predicampt dorch copiae wt dat Camper kerckenboeck genoechsaeem ontfanghen, daermit die broederen vernoeget ende tevreden zijn, insonderheyt diewile op zijne vorige leer ende leven gheen sekere claghe is voorgecomen. Nemen hem derhalven aen voor een broeder des classis, mits dat he vermaent worde voortaan sick godtzalich te draghen, bij faulte van dien sich het judicium classis stedes te onderwerpen.

Indien nochtans eenighe clachten mochten voorcomen van zijn vorige plaetzen (ons onbewust) zal JOANNES der kerckenordinghe gehoorsaemheyt bewijzen, ende sal met hem nae inholt der kerckenordingh geproceediert worden.

2. Gesien ende verstaen hebbende het aengeven van de schoelmeester

1) „anfanch” dit is een verbetering: er stond eerst „gantse”.

te Rolde LAMBERT JANSZ is besloten, dat men dzelvige een verschrijvinge zullen mededielen aen den gestrengen heer drost.

3. In de bedroeffde onruwighe saecke tusschen den ingesetenen te Meppel ende SIMON JANS, prediger aldaer, hebben die tzamptlicke broederen des classis remuerende alle menschelicke affecten, wel rijpelycken lettende op alle puncten ende omstandigheden met eendrachtigen sinnen besloten, dat gemelte SIMON JANS den predickdienst te Meppel sick ontholde ende daetlicken verlaete end als oock des predickampts int landt van Drenthe, dyewijle SYMON verss. sonder marckelicke veranderinghe der christelicker gemeente ende oock sonder grote schandael des predickampts by ons in Drenthe niet geduldet can worden, naedien dorch veelvuldige vermanens onser gedeputeerden ende gecometterden niet goets aen den verss. SYMON heeft cunnen teweghe gebracht worden. Om dan sijne schande, onheil ende vele onrusticheyt te vermyden sal hye SYMON deses noch der overheijts wille ende goeden raet niet teghenzijn maer velemeer naevolghen, tghene alhier besloten ende gesentieert is. Bij faulte van dien wert den gemelten SIMON gantz ende geheel gepriviert van zijn resterende penninghen, aen die van Meppel ten achteren ¹⁾, ende voorts arbitralicken gestraft te worden. Wort mede die van Meppel ordoniert ende opgelecht daetlicken voort te varen met die verkiesinge van een anderen godtzalighen dienaer, ende het classis zal van nu voortaan den dienst bedienen, totdat die van Meppel een anderen wetlicken beroepen ende vercreghen hebben. Hiernaë sullen sick beide parthien hun hebben te reguleren.

Is mede besloten, so SYMON JOANNIS eenich moijte jegenst den verss. sententie edder overheden ofte classicale broederen mochte aenrichten ende sick daertegenst stellen, nemen die broederen eendrachtichlick aen die sententie ende saecke tegenst SYMONEM wt te richten ende een den anderen getrouwelicken bijstaen. Oorcunde onse handen.

HENRICUS BOKELMANNUS, pastor tho Runen, praeses hoc tempore, etc.

HENRICUS MEINNARDI RAEDT, ecclesiastes in Nijeveen, scriba classes.

STEPHANUS NICOLAI ²⁾, MELCHIOR ARNHEM.

GHERARDUS GEORGII ³⁾, JOANNES MERANUS A KESSEL.

JOANNES NIERSSSEN, Hattoniensis.

GERARDUS MULERT.

AEGIDIUS JOANNISSZ.

¹⁾ Op „achteren” volgde „zijnde”, doorgehaald.

²⁾ „Stephanus Nicolai” heeft eigenhandig onderteekend.

³⁾ Van „Gherardus Georgii” af tot „Petrejus” zijn ook de onderteekeningen eigenhandig.

JOANNES CHRISTIANI.

HENRICUS PETREJUS, pastor in Beijlen.

Die broederen hebben raetsaem befonden, dat men de puncten ende princepaele artijckelen te boeck stelle, tgene die van Meppel jegenst SYMON JANS ingebracht hebben, dorch welker oorsaecken die voorgess. sententie gesloten ende wtgesproken is etc.

Inholt der claghe, welcke die van Meppel teghen SIMON JANS eerstlick den 9 Junij toe Rolde, daernae desen 8 Septembris toe Beilen andermael anno 1601 ingebracht hebben.

Dat he SIMON zij een onruwiger moeijtmaecker ende oproeriger fredereker, soowel opentlicken tusschen die gemeente als heimelicken tusschen private perthijen, een lastersprekiger schandflecke ende faemrover, ein loeghenaer, een vervalscher van contractbrieve etc., die met desen ende diergelijcken bosen stucken die harten der eenvoldigen hoe langher hoe meer van sick affkerich maket, dat he derhalven ghene vreditsame stichtinge der gemeente daersulvest wtrichten coene noch wille, daerom die van Meppel begheren van hem ontslagen te zijn, ende met eenen anderen vromen prediger Godt ter eerhen ende sick ter zalicheyt wederom versorget worde, daer se oock albereets om gearbeidet hebben.

Claghe der classicalen op SIMON JOANNIS.

Die broederen des classis hebben in de waerheyt befonden, dat SYMON JOANNIS nijet alleene van de van Meppel beschuldicht, maer als een medediger tegenst den 15 end 16 artijckel der kerckenordunghe sich verhevet een hovet ende regenthe des gantzen predickampts in geheel Drenthe unde heerlickheyt Ruijnen thoe zijn. Dewijle dan hem SIMON sulcx nijet heeft willen gelinghen, is he van daghe tot daghe jo langher hoe meer in bitteren vijantschap tegenst den broederen opgestaen ende voortvaren, ende heeft nijet anders gedaen, dan dat he hen ende weder, hier ende daer lopende by christlicke overheyt, verscheiden ministerio, consistoriis ende godtzaligen luijden mundtlick ende schriftlick als een eerendieff end schantlappe nijet dan allerlei loghen ende faemroverije heeft wtgestroijt, opdat he met syner duijvelscher hijpocrisije dat predighamt der landtschap Drenthe in den dreck der schanden onderdrucke ende sick daersulvest thoe eenen nijen fundlingh des vervuleden pausdoms opwerpen ende befestigen mochte.

Naedien sulcke ende noch vele andere boevenstucken leider waerachtig befonden, is voor raetsaem befonden ende hoochnodich geachtet, dat SIMON JOANNIS van den predighdienst thoe Meppel ende wt der gehelen Drentschen classicalen vergaderinghe gantzlick wtgeworpen worde ende

als een vuil, verrot lidt verworpen. Daerop mit eendrachtigen sinnen ende gemoede van den broederen des classis besloten, so die bovengess. sententie meldende is.

4. Nae gedane vragestucken jegenst JOANNEM CHRISTIANI gehalten is beslothen, dat JOANNES vorss. sich op dije naeste byeencompst heeft te bereijden, ende hem is yngesteld die corte ondersoekinghe der christgelovigen, achter in den Chategismo vervatet.

5. Is mede besloten, dat JOANNES vorss. sich daetlicken zal onthouden van de bedieninghe der kercke te Kukangh ende allene bij provisie tot Blystein blyve ende in zijn dienst continueren.

6. Is besloten, dat men HENRICO ALBARTI een voorschryvens mededelen zal aen den E. gestrengher heer drost oft aen S. G., om alsoo wederom te besitten (daer he dorch tbevel van den droste heeft moeten verlaeten) ter tijt dzelvige vershotene pennighen aent hujs tcosten gedaen ontfanghen hebbe.

7. In classicale vergaderinge is erschene EVERT PIETER van Colderveen ende op des E. gestrenghen heer drossaerts bevell examiniert, in wat form die echtelicke belofte stonde, die he EVERT met CLEJSKEN JACOBS (als se voor waerachtich betuiget) solde gedaen hebben, ende is oock om des te grontlicker die waerheijt te vernemen ein lijfflicken eedt met ernstighen vermanens van EVERT gevordert. Daerop he verscheidene ende in sick stridende antwoordt gegheven heeft, als volgt:

1. He bekennet wel, dat he CLEJSKEN beslapen hebbe ende een vader haeres kindts is, he hebbe oock ghien andere hoererie van haer vernomen.

2. He hebbe haer geen echtlicke beloften gedaen.

3. He weet nijet, oft he se echtlick belovet hebbe met woorden, maer een seker pant van trouwe hebbe he nijet van sich gegheven.

4. He hebbe onder andere velerley vrundtlicken woorden oock wel van echtebeloften gesecht, maer dat is ijn zijn jonge jaren geschiet.

5. Den eedt heeft he sick opstinaetlicken geweigert thoe doen.

6. He wolde wel sweren, maer he moste eerst by den droste weder syn.

7. He conde van dese beloften niet sweren, ofte he moste valsch sweren, overmits die saecke in zijn jonge jaren verlopen waren.

Is also met tornighen sinnen wechgegaen ende den eedt ten andermael geweigert 1).

1) Hierop volgen in het h. s. nog eens de art. 4 en 5 over Joh. Christiani, doorgestreept.

8. Is in het besluit HENRICI MEINNARDI RAETS aengeven besloten, dat men [hem geven] ¹⁾ zal een voorschrivens aen den E. heeren Staten van Vrieslandt ende dienaren om zyn achterstal te becomeen.

9. Is accoordiert ende besloten, dat HENRICUS PETRI aen den Generael Staten dese naegess. punten zal versoecken :

1. dat alle olde swacke dienaren und krancke pastoren des h. woordes, die weduwen van die dienaren mede dye godtzalige exempel van Hollandt genieten wt die opcompsten der cloostergoederen, nae het tsestichste artijckel in de kerckenordingh vervatet;

2. dat CARST VAN LIJNGHEN mochte gestelt worden tot een generalen executoer der dienaren opcompsten;

3. dat bedroeffde abuis wort gespoort in de cloosteren tot spot ende onderdruckinge des predickampts, daerop die dienaren insien begeren;

4. dat mede een generael wtschrijvinge over Drente aen de dienaren des h. evangeliï geschiede van bede ende vastdaghen.

10. In GERARDI VELTZEN saecke is des drosten schrijvens behartiget ende also daerop aen de gemeente van Fledder verordonert tschrijven, wt oorsaecken dat niemant tot nochtue eets op den persoon heeft te straffen.

11. Beilensis ende Ruijnensis zijn gecommittiert om classicaliter wt te richten eenige doenlicke saecken, de mochten voorvallen in classe, op costen van parthie.